

WHITEPAPER

Open banking voor dummies: Al de voordelen van PSD2 zonder een PSD2 vergunning

Open banking voor dummies: Al de voordelen van PSD2 zonder een PSD2 vergunning

Moeiteloze reconciliatie, real time
inzicht in de cashflow, geautomatiseerde
boekhouding.

Open banking heeft in het boekhouden geen revolutie
teweeggebracht, maar wel voor modernisering
gezorgd.

Toen PSD2 werd ingevoerd, had iedereen het
over Personal Finance Management en allerlei
innovatieve oplossingen voor de consument.
Vandaag hebben b2b-toepassingen echter het
meeste succes.

Bij Ponto zien we steeds meer belangstelling
van softwareproviders die hun klanten een
geïntegreerde bankervaring willen bieden, maar
vrezend voor de complexiteit van het aanvragen en
onderhouden van een PSD2 vergunning.

Met Ponto Connect bieden we eenvoudig
toegang tot een PSD2-vergunning, zonder
registratie als externe aanbieder (Third-Party-
Provider of TPP). Momenteel hebben we al
120 geïntegreerde Europese partners uit meerdere
sectoren, en 70% van die partners zijn bedrijven
die software aanbieden voor boekhouding en
bedrijfsadministratie.

Open Banking: grootste uitdagingen om een PSD2-vergunning te verkrijgen

Voor softwarebedrijven met belangstelling voor PSD2-diensten gaat open banking gepaard met een aantal vragen:

- Wat is de beste manier om open banking innovaties te implementeren?
- Behoort de implementatie van PSD2 tot de kernactiviteiten?
- Hoe kunnen we efficiënt met banken integreren?
- Wat is de doorlooptijd van het verkrijgen van een PSD2 vergunning?
- Is een eigen PSD2-vergunning noodzakelijk of zijn er alternatieven?
- Wat zijn de eisen van de toezichthouder?

Er is geen simpel en eenduidig antwoord op deze vragen. Maar de antwoorden hebben wel aanzienlijke gevolgen voor uw bedrijf.

Houd daarom bij het uitstippelen van uw strategie rekening met **twee belangrijke factoren**:

Ga na of een verbinding met banken tot uw kernactiviteiten behoort.

Beslis of u een PSD2-vergunning nodig hebt.

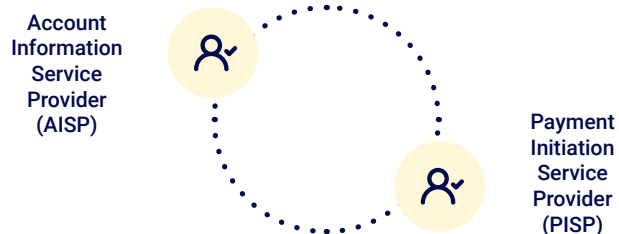
Open Banking biedt hele interessante zakelijke kansen, maar **de vereiste tijd en kosten om de PSD2-vergunning te verkrijgen** (en te behouden!), zijn niet te onderschatten.

In deze whitepaper bespreken we enkele overwegingen en gevolgen van het verkrijgen van een PSD2-vergunning, en **reiken we ook een aantal alternatieven aan**.

Door de introductie van de oorspronkelijke richtlijn betalingsdiensten (Payment Services Directive of PSD1) en de opvolger, PSD2, heeft de Europese Unie een **uitgebreide reeks regels vastgesteld die gelden voor alle betalingsdiensten**.

PSD2 verbeterde ook de concurrentie door betalingsmarkten open te stellen voor nieuwe spelers, met het oog op meer efficiëntie en kostenverlaging.

Om nieuwe spelers aan te trekken heeft de toezichthouder twee nieuwe gereguleerde entiteiten in het leven geroepen:

Omdat zij diensten aanbieden die voortbouwen op de infrastructuur van de strikt gereguleerde rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder (Account Servicing Payment Service Provider of ASPSP, oftewel de bank), zijn ze aan een soepeler reglementair stelsel onderworpen. Maar soepeler betekent niet 'soepel'!

Het **kan nog steeds een hele klus zijn om een PSD2-vergunning te verkrijgen**. Het vereist heel wat voorbereiding, tijd en geld om alle documenten klaar te krijgen en aan alle reglementaire vereisten te voldoen.

Een PSD2-vergunning: stap voor stap

Wat is de procedure om een PSD2-vergunning te verkrijgen en wat zijn de voornaamste vereisten?

1. De aanvraag

Alles begint met de voorbereiding van de aanvraag en het verzamelen van de nodige bewijsstukken:

- **Businesscase:** Moet de strategie van de aanvrager omvatten, zijn activiteiten, een marketingplan en een uitvoerige financiële prognose voor drie jaar, inclusief verschillende stressscenario's. Ook een herstel- en exitplan mogen niet ontbreken.
- **Organisatie van het operationeel management:** Toont aan dat u over de vereiste structuur beschikt voor degelijke en ethische bedrijfsactiviteiten. Concreet moet u de operationele risico's analyseren waaraan u bent blootgesteld, en maatregelen nemen om die risico's in te perken. De toezichthouder verwacht daarnaast:
 - een kader voor risicobeheer;
 - een duidelijke organisatiestructuur met een onafhankelijke compliancefunctie en een interne controlefunctie;
 - een jaarlijkse externe audit;
 - een gedetailleerde omschrijving van de IT-infrastructuur, met een effectief beheer van operationele en veiligheidsrisico's. De IT-systemen en -infrastructuur moeten zo georganiseerd zijn dat transacties en ingevoerde informatie in gegevensbestanden altijd kunnen worden teruggebracht tot geautoriseerde bronbestanden of gegevensverwerking door bevoegde medewerkers of systemen;
 - maatregelen voor incidentbeheer om het risico van incidenten tot een minimum te beperken;
- een systeem voor bedrijfscontinuïteitsbeheer (BCM), zodat de diensten na ernstige interne of externe storingen zo snel mogelijk kunnen worden hersteld volgens de gemaakte afspraken en de verwachte hersteltijd.
- **Ethische bedrijfsactiviteiten:** Moet aantonen dat u integriteitsrisico's beheert, financiële en economische misdaad bestrijdt en witwasactiviteiten en de financiering van terrorisme opspoot door transacties te controleren. Dit is een heel substantieel, requirement. U moet ook aantonen dat u uw klanten op gepaste wijze doorlicht.
- **Raad van bestuur:** De toezichthouder vereist ook dat de raad van bestuur 'deskundig en betrouwbaar' is. Dat betekent dat leden van de raad van bestuur over voldoende relevante kennis en vaardigheden dienen te beschikken, op basis van opleiding en werkervaring.
- **Minimaal eigen vermogen, solvabiliteit en verzekeringen:** Tot slot moet uw bedrijf over voldoende kapitaal beschikken en is een aansprakelijkheidsverzekering een must.

In totaal **kan de aanvraag zelf uit wel 40 documenten bestaan om al het bovenstaande aan te tonen.**

2. Doorlooptijd

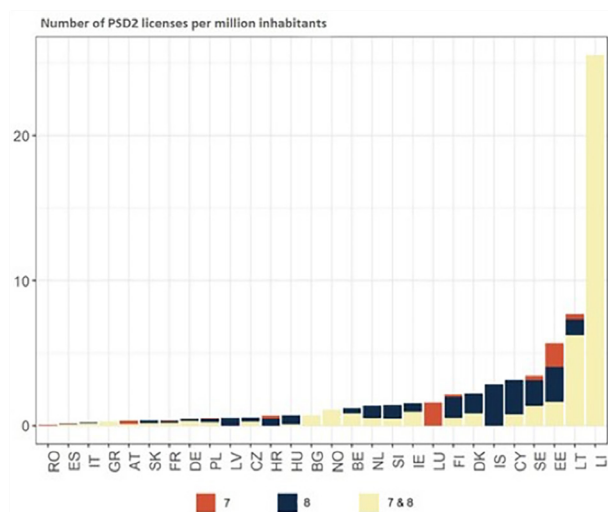
Na de indiening beoordeelt de toezichthouder of de aanvraag volledig is.

Is dat het geval, dan beoordeelt de toezichthouder of er aan alle vereisten is voldaan. De wet voorziet in een **evaluatietermijn** van drie maanden, waarin er gesprekken kunnen worden gevoerd met de raad van bestuur en er bezoeken ter plaatse kunnen worden georganiseerd.

In geval van een verzoek om bijkomende informatie **wordt de evaluatietermijn echter opgeschort**. Daardoor neemt het hele proces doorgaans 9 maanden tot ruim een jaar in beslag. Tijdens dit proces is het mogelijk dat de toezichthouder nauwelijks of geen richtlijnen biedt om aan de vereisten van de documenten te voldoen. De toezichthouder treedt immers niet op als consultant.

En om de zaken nog ingewikkelder te maken, is niet **elke toezichthouder hetzelfde**.

Er zijn toezichthouders die dit proces gemakkelijker maken dan andere. Dat blijkt vooral uit de grote verschillen in toegekende PSD2-vergunningen tussen EU-lidstaten, zoals blijkt uit de onderstaande grafiek. Hierin wordt het aantal PSD2-vergunningen per miljoen inwoners per land weergegeven. Daaruit blijkt duidelijk een groter aantal PSD2-vergunningen in de Baltische staten. Een vergunning die in één land wordt verkregen, kan via een paspoortprocedure echter geldig zijn in een ander land.

Bron: [Evaluatie PSD2 door het Nederlandse ministerie van Financiën](#)

3. Het financiële plaatje

Laten we het even over de kosten hebben. De totale kosten van een PSD2-vergunning liggen niet vast, en toezichthouders brengen tijdens het aanvraagproces doorgaans geen kosten in rekening.

Maar **honoraria van advocaten en consultants kunnen flink oplopen**, en daar moet u in uw budget zeker rekening mee houden. De Nederlandse Bank

heeft bijvoorbeeld publiek verklaard dat het gebruik van een juridisch expert één van de succesfactoren is bij de aanvraag van een vergunning.

Afhankelijk van uw soort organisatie moet u naast de inspanningen en kosten van de vergunningsaanvraag **misschien ook uw verzekeringsdekking verhogen of kapitaal ophalen** om aan de kapitaalvereisten te voldoen.

4. Na de PSD2-vergunning

Maak niet de fout om dit als een eenmalige oefening te beschouwen, waarbij u het verkrijgen van een PSD2-vergunning gebruikt als een lijst om af te vinken en een reeks documenten op te stellen.

Vooral in de financiële wereld is regelgeving in verband met compliance een belangrijk onderdeel van uw aangeboden producten of diensten.

Het is belangrijk om evenwicht te vinden tussen wat de toezichthouder verwacht, wat in de praktijk haalbaar is, en wat er nodig is om uw bedrijf te laten groeien.

Het is onze ervaring dat **de implementatie van een werkwijze die in alle opzichten aan de regelgeving voldoet, vooral op de volgende vlakken lastig is:**

- Een **kader voor het beheer van operationele en veiligheidsrisico's**, met gedetailleerde en verstrekkende vereisten voor incidenten, fraude, authenticatie en communicatie.
- **De strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme**, vooral de vereisten met betrekking tot het klantenonderzoek (Know-Your-Customer-principes) en de monitoring van klanten of transacties.
- **Goed bestuur (governance)** en, heel belangrijk, de vereisten van een gepaste scheiding van taken (eerste, tweede en soms derde verdedigingslinie).

Het is ook belangrijk dat u op de hoogte blijft van de vereisten, omdat er door nieuwe publicaties en richtlijnen extra of herziene vereisten kunnen ontstaan. Enkele recente relevante publicaties zijn:

- ✓ **EBA-richtsnoeren over de toelating van betalingsinitiatiediensten**
Beschrijven hoe vereisten voor de vergunning aan de autoriteiten moeten worden gepresenteerd.
- ✓ **EBA-richtsnoeren over operationele en veiligheidsmaatregelen**
Omvatten vereisten inzake goed bestuur, risicobeheer, monitoring, tests en bedrijfscontinuïteit.
- ✓ **EBA-richtsnoeren over het beheer van ICT- en veiligheidsrisico's**

- ✓ **Technische reguleringsnormen over SCA en CSC**
- ✓ **EBA-richtsnoeren over de melding van incidenten**

Voor veel bedrijven kan het proces om een vergunning te verkrijgen en TPP te worden, overweldigend zijn en (te) veel tijd en geld vergen.

Gelukkig bestaan er alternatieven voor het verkrijgen van een eigen PSD2-vergunning.

Alternatief 1: gebruik een API-aggregator

Open banking heeft een nieuwe categorie van dienstverleners in het leven geroepen: 'API-aggregators'.

Wat is een API-aggregator?

Een API-aggregator, ook wel 'API-hub' genoemd, is een API bovenop verschillende andere API's.

De aggregator biedt één implementatiepunt en een unieke en gestandaardiseerde API, ongeacht de geïntegreerde API's of diensten.

Welke voordelen bieden API-aggregators?

Klanten van API-aggregators, zoals softwareoplossingen voor boekhouding, krijgen via slechts één verbinding toegang tot een veelvoud aan banken.

Banken hebben, ondanks de opkomst van verschillende open banking standaarden, veelal een eigen Open banking implementatie, met eigen APIs en eigen logica.

Het is wel zo dat het implementeren van een iets afwijkende message standaard niet de grootste barriere is.

“

Ponto staat in verbinding met 1800 banken en PSP's in Europa.

De inhoud van een message kan in de meeste programmeertalen vrij eenvoudig en efficiënt worden geparst. Of de structuur nu JSON, XML of iets anders is, maakt niet veel uit.

Er zijn echter **een aantal andere kenmerken van een API die ontwikkelaars flinke hoofdbrekens kunnen bezorgen**, zoals:

- de methode van authenticeren
- het pagineringsmodel
- het correct gebruik van HTTP-tags en statuscodes;
- de foutafhandeling (duidelijk en vanzelfsprekend);
- het onboardingproces voor ontwikkelaars

Al die factoren maken de integratie met meerdere banken voor ontwikkelaars een stuk moeilijker.

Als gelicentieerde API-aggregator **herleidt Ponto die complexiteit tot één heldere API.**

Met Ponto hoeft u de API slechts eenmaal te implementeren en krijgt u onmiddellijk **toegang tot 1800 banken in 15 Europese landen.**

Er zijn twee soorten API-aggregators:

1. Zonder PSD2-vergunning

Niet alle API aggregators hebben een vergunning. Wanneer een API-aggregator geen vergunning heeft, kan deze alleen een verbinden met de banken maken als de vragende partij de juiste vergunning heeft. Dit is bijvoorbeeld het geval als een bank een compleet financieel overzicht wil bieden aan zijn klanten, inclusief rekeningen bij andere banken.

2. Met PSD2-vergunning

Als de API-aggregator een vergunning heeft, mag hij **bankrekeninggegevens ophalen als hij daarvoor de toestemming** verkrijgt van de rekeninghouder.

Zodra de API-aggregator de volgens de AVG vereiste toestemming van de eindgebruiker heeft verkregen, **mag de API-aggregator de gegevens doorgeven aan een derde partij** (bijvoorbeeld aan boekhoudsoftware).

Tot slot kan om het even welke derde partij de verzamelde betalingsgegevens categoriseren of verwerken. Aangezien de derde partij niet onder de PSD2 valt, heeft die **geen PSD2-vergunning nodig.**

Dat is een enorm voordeel, omdat softwareoplossingen zo **verbinding kunnen maken met de bankrekeningen van hun gebruikers, transactieoverzichten kunnen ophalen en betalingen kunnen uitvoeren** zonder dat ze daarvoor een PSD2-vergunning hoeven te verkrijgen en te behouden.

Wat moet u weten als u besluit samen te werken met een vergunde API-aggregator?

Als u voor deze oplossing kiest, zijn er enkele belangrijke zaken om rekening mee te houden:

✓ **Waar heeft de API-aggregator een vergunning en wat betekent dat voor uw betrouwbaarheid?**

Wanneer u een API-aggregator kiest, dient u zich de vraag te stellen of uw klanten sceptisch zouden kunnen reageren op een vergunning afgeleverd in bijvoorbeeld Litouwen of Malta, waar de vergunningseisen wellicht minder streng zijn.

✓ **Heeft de API-aggregator op uw doelmarkten bereik en voldoende volume?**

De verbinding met een bank is slechts de eerste stap bij API-aggregatie. Het is onze ervaring dat er na de verwerking van het initiële productievolume nog heel wat debugging nodig is.

✓ **Heeft de API-aggregator een goed inzicht in uw activiteiten?**

De API-aggregator biedt een technische dienst, maar het kan nuttig zijn als hij begrijpt hoe de markt werkt en wat u wilt bereiken, aangezien hij u dan kan helpen om de gebruikerservaring te optimaliseren.

“Dankzij Ponto's **internationale bereik, stabiele API's** en **betrouwbaar team konden wij sneller support bieden.**

Vandaag profiteren onze klanten van naadloos geïntegreerde bankrekeningen, eenvoudige onboarding en bankreconciliatie in real time.”

Tristan Picarda
CTO

Vooraf dat laatste punt is relevant, aangezien er sinds het absolute hoogtepunt tijdens het derde kwartaal van 2021 veel minder financiering naar fintechbedrijven gaat (10% minder in het eerste kwartaal van 2022).

In het eerste kwartaal daalde de exitwaarde van een absoluut record van 175 miljard naar 27 miljard (Dealroom, FinTech-rapport voor het eerste kwartaal van 2022). Wel is er een toename van het aantal kleinere fusies en overnames, wat mogelijk geen teken is van een bloeiende markt, maar veeleer een overlevingsstrategie voor bepaalde start-ups.

Voor een online accountingoplossing of een app voor het beheer van persoonlijke financiën houdt in dat bij een eventueel faillissement van de api aggregator er een nieuwe leverancier moet worden gezocht, dat er nieuwe API's moeten worden geïmplementeerd, en dat uw klanten het authenticatie- en toestemmingsproces voor hun bankrekening met uw nieuwe leverancier moeten herhalen.

☑ **Wat is de roadmap van de API-aggregator?**

Is er voldoende support aan de huidige activiteit toegewezen? Is hij goed op de hoogte van de regelgeving en de nieuwe API's?

☑ **En tot slot, wat is zijn bedrijfsmodel?**

Ga na of de organisatie financieel gezond is of nog steeds gefinancierd wordt met durfkapitaal. Overweeg wat er zou gebeuren als het durfkapitaal opdroogt, of als de voornaamste diensten niet het verhoopte succes boeken.

Dat heeft mogelijk niet onbelangrijke gevolgen voor uw klantenverloop. De financiële gezondheid en het bedrijfsmodel van uw API aggregator zouden in uw lijst van te evalueren criteria moeten voorkomen, net als hun Europese dekking, hun klantensupport en hun innovatieplannen.

Alternatief 2: krijg toegang via een contract

Het tweede alternatief voor een eigen PSD2-vergunning is directe toegang via een contract. Toegang tot betaalrekeningen is ook mogelijk in het kader van een directe overeenkomst tussen de bank en een derde partij. In dergelijke situaties moet een rekeninghouder de bank de toestemming geven om de gegevens te delen met een derde partij.

Interfaces via contracten werden vroeger in de praktijk al gebruikt, bijvoorbeeld door aanbieders van boekhoudsoftware. Wat de rekeninginformatiedienst betreft, is er geen vergunning nodig als de rekeninghouder de bank vraagt om zijn betalingsgegevens met een derde partij te delen. Aangezien de rekeninghouder rechtstreeks toestemming geeft aan de bank, valt dat onder de AVG, en niet onder de PSD2. De bank kan dan zelf kiezen hoe ze met de derde partij communiceert. Banken hoeven deze verbinding met de markt niet aan te bieden.

En dus **zou het kunnen dat dit alternatief voor uw specifieke gebruiksscenario of voor uw gewenste bankverbindingen niet beschikbaar is.**

Als u dit overweegt, houdt u beter rekening met het volgende:

Conclusies

Aan het verkrijgen van een PSD2-vergunning gaat een uitgebreid aanvraagproces vooraf. U moet de gevolgen dan ook zorgvuldig in overweging nemen.

Als gereguleerde entiteit zal de toezichthouder (doorgaans de nationale centrale bank) willen begrijpen hoe u uw activiteiten uitvoert. Dat betekent dat de toezichthouder inzicht zal willen hebben in uw activiteiten, en soms ook zal willen bepalen hoe u iets doet.

Dat is niet noodzakelijkerwijs slecht, aangezien de regels en de regelgeving helpen om uw organisatie te structureren en weerbaarder te maken.

- ① Deze oplossing is gebaseerd op een contractuele relatie tussen de bank, de rekeninghouder en de derde partij.

Maar misschien is deze werkwijze niet ideaal voor de klantervaring die u wilt bieden. Dat is bijvoorbeeld het geval als u slechts eenmaal toegang tot de gegevens nodig hebt.

- ② De bank kan voor die verbinding zelf de Service-Level Agreement (SLA) kiezen.

In het verleden was dat voornamelijk een dagelijkse, op bestanden gebaseerde verbinding. Als u uw klant realtime toegang wilt bieden, kan het dat de bank die mogelijkheid niet aanbiedt. Al zijn er stilaan banken die hun nieuwe PSD2 API-interfaces ook voor deze dienst gebruiken.

- ③ Tot slot: aangezien deze optie door banken meestal wordt aangeboden als premiumservice, gaat het gewoonlijk om een te betalen dienst.

Maar wees u bewust dat u te maken krijgt met (regel) druk van buitenaf.

U beslist of u het de moeite vindt om alle inspanningen te leveren die nodig zijn om uw vergunning te verkrijgen.

Gelukkig zijn er alternatieven die u de voordelen van open banking bieden zonder alle rompslomp.

Met een API-aggregator als Ponto kunt u eerst kijken of het wat voor u is en hoeft u niet meteen veel tijd en geld te investeren.

Twijfelt u tussen verschillende PSD2 API-aggregators?

Plan een call met ons team om erachter te komen hoe u minder tijd kunt besteden aan de integratie van de bankrekeningen van uw klant in uw software dankzij:

- ① Een **fantastisch techsupportteam**, altijd beschikbaar om vragen te helpen beantwoorden
- 🔗 **Betrouwbare en stabiele API-verbindingen**

Vertrouwd door meer dan 120 partners

Neem contact met ons op of meld u aan om onze API's gratis te testen!

[Book a call](#)

Keizerinlaan 13-15
1000 Brussels

myponto.com

 ponto

**isabel
group**